

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžo/62/2013
Identifikačné číslo spisu:	2011200615
Dátum vydania rozhodnutia:	15.10.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Milučký
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:2011200615.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: COMAX-TT, a.s., Coburgova 84, 917 48 Trnava, IČO: 36 238 147, právne zastúpený JUDr. Adrianou Vysoudilovou, advokátkou so sídlom Paulínska 15/A, 917 00, Trnava, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, Masarykova 10, 040 01 Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. S/2011/2168-2.1., O-128/2011 zo dňa 17. augusta 2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/91/2011-46 zo dňa 13. júna 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/91/2011-46 zo dňa 13. júna 2013 z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobný návrh žalobcu, ktorým sa domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie inšpektorátu práce Trnava č. R 37/2011/SE zo dňa 1.6.2011, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 663,87 € za porušenie povinnosti v zmysle § 6 ods. 1 písm. a/ a i/ zákona č. 124/2006 Z.z., pokuta v sume 331,94 € za porušenie povinnosti v zmysle § 7 ods. 3 zákona o BOZP a pokuta v sume 331,94 € za porušenie povinnosti v zmysle § 6 ods. 1 písm. b/ zákona o BOZP, pričom všetky porušenia zákona boli zistené v súvislosti so šetrením pracovného úrazu E. I., nar. XX.X.XXXX, ku ktorému došlo dňa 7.11.2007 v prevádzke žalobcu a zistené porušenia sa týkali výkonu práce E. I. a U. Q., nar. XX.XX.XXXX.

Krajský súd takto rozhodol, keď mal z pripojeného administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu za preukázané, že dôvodom vydania napadnutého rozhodnutia bola riadne zistená skutočnosť, že zo strany žalobcu došlo k pochybeniu v súvislosti s výkonom práce na lise LKT 250 výrobné č. 3788, keď v čase pracovného úrazu dňa 7.11.2007 boli preukázateľne pridelení na výkon práce na tomto zariadení dvaja zamestnanci E. I. a U. Q.. Podľa Krajského súdu tiež nebolo dostatočným spôsobom preukázané zabezpečenie školenia ohľadne BOZP a obsluhy vyššie uvedeného technického zariadenia E. I., a to tak pri jeho nástupe do zamestnania, ako aj pri preradení na inú prácu. K otázke nedostatku zdravotnej spôsobilosti U. Q. krajský súd poukázal nato, že zotrváva na svojom predchádzajúcom závere vyslovenom v rozsudku sp.zn. 14S/63/2009 zo dňa 9. decembra 2010.

Krajský súd ďalej uviedol, že napadnuté rozhodnutie potvrdil aj s prihliadnutím na skôr vyslovený záver Krajského súdu v Trnave v rozsudku sp.zn. 14S/63/2009 zo dňa 9.12.2010 a tú skutočnosť, že žalobca relevantne nespochybnil žiadne zo zistení, na základe, ktorých bol prijatý záver o porušení povinnosti žalobcu ako zamestnávateľa. Uvedeným rozsudkom sp.zn. 14S/63/2009 zo dňa 9.12.2010 bolo na základe podanej žaloby predchádzajúce napadnuté rozhodnutie žalovaného zo dňa 6.3.2009 zrušené podľa § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p. s tým, že krajský súd sa stotožnil s dostatočnosťou skutkových zistení a vyvođených právnych záverov, skonštatoval však procesné pochybenia v súvislosti s postupom správnych orgánov, ktoré by mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia a v novom konaní uložil žalovanému umožniť žalobcovi prístup ku všetkým podkladom pre vydané rozhodnutie a zohľadniť jeho prípadné vyjadrenia pri novom rozhodovaní vo veci.

Krajský súd uviedol, že zistené nedostatky v súvislosti so závažným pracovným úrazom E. I. boli uvedené v protokole zo dňa 20.8.2008, kde bolo skonštatované porušenie zákona spočívajúce v tom, že zamestnávateľ nevykonával také opatrenia a neurčil také pracovné postupy, ktoré by v záujme zaistenia bezpečnosti ochrany zdravia pri práci zabezpečili, že pri prevádzkovaní pracovného prostriedku - lisu LKT 250A budú dodržané podmienky, ktoré vymedzil konštruktér alebo výrobca, za čo bola uložená pokuta vo výške 20 000,- Sk.

Ďalšie porušenie zákona spočívalo v tom, že zamestnávateľ nepreukázal, že by oboznámil zamestnanca pri jeho prijatí do práce, ako aj pri jeho preradení na iné pracovisko s právnymi predpismi, ostatnými predpismi na zaistenie BOZP, so zásadami bezpečnej práce, so zásadami ochrany zdravia pri práci, zásadami bezpečného správania na pracovisku a s bezpečnými pracovnými postupmi, s existujúcim a predvídateľným nebezpečenstvom a ohrozením a dopadmi, ktoré môžu spôsobiť na zdraví a ochranou pred nimi. Okrem toho pri jeho preradení na prácu na lise LKT 250A nepreukázal, že oboznámil zamestnanca so spôsobom používania tohto pracovného prostriedku a so zásadami bezpečnej práce a s ďalšími bezpečnostno - technickými predpismi a technickými normami za čo bola uložená pokuta vo výške 10 000,- Sk.

Tretie porušenie zamestnávateľa bolo zistené v tom, že zamestnávateľ zaradil zamestnanca U. Q. na obsluhu na lise LKT 250A bez zdravotnej spôsobilosti na uvedenú prácu, a tak dovolil, aby vykonávala prácu, ktorá nezodpovedá jej pracovnému stavu, za čo bola zamestnávateľovi uložená pokuta 10 000,- Sk.

Krajský súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že pri rozhodovaní vo veci sa zaoberal skúmaním otázky, či podaná žaloba spĺňa náležitosti v zmysle § 249 O.s.p. a v tejto súvislosti krajský súd zdôraznil, že v zmysle § 247 ods. 1 O.s.p. je treba považovať za osobitnú náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím a postupom správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Podľa krajského súdu zo strany žalobcu došlo k závažnému pochybeniu tým, že neuviedol akými konkrétnymi nezákonnosťami rozhodnutie žalovaného správneho orgánu trpí a v čom konkrétne bol žalobca týmto rozhodnutím ukrátený na svojich právach a že bolo opakovane judikované, že uvedenie konkrétnych žalobných dôvodov je podstatnou náležitosťou podaného žalobného návrhu a že súd tieto skutočnosti za žalobcu nevyhľadáva, keďže práve ony majú podľa § 249 ods. 2 O.s.p. tvoriť obsah žaloby. Všetky žalobcom uvedené žalobné dôvody sú podľa krajského súdu všeobecné - nekonkrétne, a preto nespôsobilé byť právnym základom na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia.

Proti rozsudku krajského súdu podal odvolanie žalobca a žiadal, aby v odvolacom konaní Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok súdu 1. stupňa zmenil a zrušil rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobca uviedol, že krajský súd ako dôvod zamietnutia žaloby uviedol tiež i nesplnenie podmienok náležitostí návrhu v zmysle § 249 O.s.p. v tom smere, že žalobcom uvádzané dôvody nie sú dostatočne konkrétne, a preto nie sú spôsobilé byť právnym základom na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia. V tomto poukázal na to, že žalobný návrh konkretizuje žalobné dôvody, a to tak, že právne závery napadnutých správnych rozhodnutí nezodpovedajú zistenému skutkovému stavu, čo je konkretizované v žalobe. Žaloba

obsahovala i popis skutkových okolností vo všetkých troch častiach ako i popis ujmy predstavujúcej nezákonnosť rozhodnutia z hľadiska právneho. Ako dôkazy boli listiny obsiahnuté v spisových materiáloch, a preto nebolo potrebné, aby súd vyhľadával za žalobcu jednotlivé konkrétne žalobné dôvody.

Žalobca ďalej uviedol, že je pravdou, že žaloba musí obsahovať skutkové aj právne tvrdenia avšak súd je znalý práva, a preto nie je povinnosťou účastníkov doslova citovať právnu normu, a to ani pre prípad, že je účastník zastúpený právnym zástupcom. Táto procesná zásada sa vzťahuje podľa žalobcu nielen na civilné konania, ale aj na veci správneho súdnictva a je prejedikovaná vo viacerých rozhodnutiach. Rovnako ďalšie judikáty vyjadrujú, že pokiaľ súd z akéhokoľvek dôvodu žalobný návrh považuje za potrebné doplniť v niektorom zákonom predpísanom smere, je jeho povinnosťou účastníka na to vyzvať a konkrétne uviesť, v čom spočíva i táto potreba, aby odstránil prekážku konania, pretože inak by účastníka postavil do nerovného postavenia a zbavil by ho práva súdnej ochrany. Žalobca poukázal na § 246 písm. c/ O.s.p. a že v zmysle tohto ustanovenia sa primerane použijú ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti zákona, a teda je aplikovateľný aj § 43 v spojení s § 249 ods. 2 O.s.p. Nakoľko v danom prípade tak krajský súd žiaden takýto procesný úkon nevykonával, bolo preto potrebné postupovať z jeho strany, a to prejednaním veci samej. Navyše pri ústnom konaní boli detailne popísané okolnosti, pre ktoré sa žalobca cíti ukrátený na svojich právach, čo je možné rovnako kvalifikovať ako naplnenie výhody ústneho prednesu na súde, pričom i tento prednes nepredstavoval rozšírenie žalobných dôvodov v zmysle § 250h O.s.p..

Žalobca ďalej uviedol, že v dôvodovej časti rozsudku krajského súdu na strane 6 v poslednom odseku súd uviedol, že mal za preukázané, že na strane žalobcu došlo k trom porušeniam a v podstate, že súd zotrváva na svojom stanovisku vyslovenom v rozsudku 14S/63/2009 zo dňa 9.12.2010. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na to, že po vrátení veci boli do spisového materiálu doložené ďalšie listinné dôkazy, ktoré správny orgán 1. ani 2. stupňa nepremietol do právneho záveru svojich rozhodnutí.

Žalovaný správny orgán sa ku odvolaniu žalobcu vyjadril a vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, ktorý považuje za vecne správny a zákonný.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia, alebo zrušujú práva, alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 249 ods. 2 O.s.p. žaloba musí okrem všeobecných náležitostí podania obsahovať označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré napáda, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napáda, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a aký konečný návrh robí.

V nadväznosti na konštatovanie krajského súdu, že zo žaloby nevyplyva, aké subjektívne právo žalobcu malo byť vydaním napadnutého rozhodnutia porušené, najvyšší súd dáva do pozornosti, že zákon kladie na obsah žaloby okrem všeobecných podmienok (§ 42 ods. 3 O.s.p. a § 79 ods. 1 O.s.p.) aj podmienky osobitné pre správne súdnictvo obsiahnuté v citovaných zákonných ustanoveniach § 249 ods. 2 O.s.p. Žaloba musí preto okrem označenia napadnutého rozhodnutia obsahovať aj označenia všetkých účastníkov konania aj účastníkov konania pred správnym orgánom (vrátane osôb zúčastnených na konaní), presného označenia výrokov, ktoré žalobca napáda (najmä ak rozhodnutie pozostáva z viacerých výrokov), obsahovať i konkrétne žalobné dôvody.

Zo žaloby musí byť pre súd jasné a zrozumiteľné, aké žalobné dôvody uvádza žalobca na podporu svojho tvrdenia podľa citovaného zákonného ustanovenia § 247 ods. 1 O.s.p., že dotknutým rozhodnutím bol ukrátený na svojich právach. Za osobitnú náležitosť žaloby preto treba považovať aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím a postupom správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Nestačí iba všeobecné tvrdenie, že zákon bol porušený, žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona. Obligatórnou náležitosťou žaloby je teda povinnosť žalobcu tvrdiť, že správne rozhodnutie alebo jeho časť odporuje konkrétnemu všeobecne záväznému právnomu predpisu, a toto tvrdenie právne odôvodniť. Ak žalobca poukazuje na skutočnosť, že postupom správnych orgánov mu bola odňatá možnosť ochrany jeho práv, musí uviesť, pri ktorom procesnom úkone sa tak malo stať, aké vyjadrenia chcel v priebehu správneho konania uplatniť a čo je dôsledkom znemožnenia ich uplatnení, teda aké subjektívne právo žalobcu malo byť v tejto súvislosti porušené. Pokiaľ tak neurobí, nie je možné všeobecne formulované žalobné námietky meritórne prejednať.

Súd nevyhľadáva za žalobcu konkrétne dôvody nezákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktoré podľa § 249 ods. 2 O.s.p. majú tvoriť obsah žaloby a určovať rozsah preskúmania zákonnosti rozhodnutia súdom, ktorým je podľa § 250h ods. 1 O.s.p. veta za bodkočiarkou viazaný. Súd teda nemôže z vlastnej iniciatívy za žalobcu nahradiť žalobné dôvody ani sám nevyhľadáva ďalšie možné vady napadnutého rozhodnutia. Keďže predmetom súdneho preskúmania je zákonnosť rozhodnutia (nie jeho vecná správnosť), má včasné, správne a úplné formulovanie žalobných dôvodov zásadný význam. Táto požiadavka na žalobcu je v správnom súdnictve o to významnejšia, že podľa § 250h ods. 1 O.s.p. je súd viazaný rozsahom žaloby od jej podania a žalobca uplynutím dvojmesačnej lehoty od doručenia napadnutého rozhodnutia správneho orgánu nemá možnosť požadovať odpustenie zmeškania tejto lehoty.

Z ustanovenia § 249 ods. 2 O.s.p. vyplýva i zásada *iudex ne eat ultra petita partium* (sudca nech nejde nad návrhy strán), ktorú musí súd zásadne aplikovať vo všetkých veciach, v ktorých preskúmava na základe podanej žaloby zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia.

Súd v správnom súdnictve preskúmava rozhodnutie a postup orgánu verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe t.j. v medziach žaloby (§ 250j ods. 1 a 2 O.s.p.). Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný a nemôže ho prekročiť. Tu platí v správnom súdnictve koncentračná zásada, keď žalobca môže žalobné dôvody síce meniť, avšak rozširovať ich môže len do konca lehoty na podanie žaloby. Po uplynutí tejto lehoty už nie je možné v priebehu konania vznášať ďalšie námietky a výhrady proti žalobou napadnutému rozhodnutiu, a to ani v replike na vyjadrenie žalovaného ani na pojednávaní. To znamená, že k žalobným bodom uplatneným po uplynutí lehoty na podanie žaloby správny súd nemôže prihliadať.

Je preto výlučne vecou žalobcu, aby stanovil medze súdneho prieskumu, a to tak po stránke kvantitatívnej (označením výrokov rozhodnutia, ktoré žiada preskúmať), ako aj kvalitatívnej (uvedením konkrétnych žalobných dôvodov). Iba v lehote podľa § 250b ods. 1 O.s.p. je možné rozšíriť rozsah napadnutia rozhodnutia. Rozšírením rozsahu napadnutia rozhodnutia sa chápe nielen rozšírenie žaloby o ďalšie výroky, ale aj o rozšírenie žalobných dôvodov, t.j. vytknutie ďalšieho rozporu so zákonom alebo uvedenie ďalšieho porušenia žalobcových práv.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné zdôrazniť, že pokiaľ by i žaloba nespĺňala náležitosti žaloby, nemohol by správny súd procesne konať automaticky a bezvýhradne tak, že by ihneď konanie vo veci buď zastavil a tiež ani tak, že by vec meritórne ihneď posúdil a následne v dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal nato, tak ako to urobil, že z obsahu žaloby nevyplýva, že aké subjektívne práva žalobcu boli dotknuté napadnutým rozhodnutím správneho orgánu a že žaloba obsahuje iba všeobecné tvrdenia žalobcu o tom, že ním uvedené žalobné dôvody sú všeobecné - nekonkrétne, a preto nespôsobilé byť právnym základom na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia. V takom prípade však súd musí vyzvať žalobcu príslušným zákonným procesným postupom na odstránenie väd žaloby, a to s príslušným poučením o následkoch neodstránenia väd žaloby a až potom by mohol súd

procesne postupovať spôsobom majúcom oporu v zákone.

Pokiaľ súd postupuje vo veci vyššie uvedeným nesprávnym procesným postupom, odníma tým žalobcovi možnosť konať pred súdom, ktorá skutočnosť je dôvodom pre zrušenie rozhodnutia súdu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd SR napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle ust. § 221 ods. 2 O.s.p.

V novom rozhodnutí rozhodne krajský súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.